

BL-1401

Seat No. _____

B. Sc. (Sem. II) (Home Science) Examination

April / May - 2014

H.D. : 201 : Home Science : Paper : CC-4

(Introduction to Human Development)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ માનવવિકાસના સિદ્ધાંતો સવિસ્તાર સમજાવો. ૧૫
અથવા
- ૧ બાળઉછેરની પદ્ધતિઓ સવિસ્તાર સમજાવો. ૧૫
- ૨ નવજાત શિશુની સંભાળ વિશે સમજાવો ૧૫
અથવા
- ૨ વારસો અને વાતાવરણ વિશે સમજૂતી આપો. ૧૫
- ૩ કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધ લખો : ૨૦
(૧) સગર્ભાવસ્થાની ફરિયાદો.
(૨) પ્રસૂતિના પ્રકાર.
(૩) પ્રસૂતાની સંભાળ
(૪) રસીકરણ.
- ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. ૧૦
(૧) રસીકરણ એટલે શું ?
(૨) શિખવું એટલે શું ?
(૩) માનવીય વિકાસનો અર્થ
(૪) પરિપક્વતા એટલે શું ?
(૫) શિખવાની પ્રક્રિયાને પ્રભાવિત કરતાં તત્ત્વો.
(૬) વારસા પર અસર કરતાં પરિબળો.
(૭) વારસો એટલે શું ?

BL-1401]

1

[Contd...

૫ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો :

૧૦

- (૧) આવેગના પ્રકાર
(અ) ત્રણ (બ) બે
(ક) પાંચ (ડ) એક
- (૨) એક મહિનાના બાળકની સરેરાશ લંબાઈ
(અ) ૩૩-૩૪ (બ) ૩૪-૩૫
(ક) ૨૨-૩૩ (ડ) ૩૩-૩૭
- (૩) પ્રસૂતિના પ્રકાર
(અ) આઠ (બ) બે
(ક) પાંચ (ડ) એક પણ નહીં
- (૪) પ્રસૂતિના તબક્કા.
(અ) એક (બ) બે
(ક) ત્રણ (ડ) ચાર
- (૫) વિકાસ પ્રક્રિયાનો પ્રકાર.
(અ) સતત ચાલતી પ્રક્રિયા (બ) ધીમી પ્રક્રિયા.
(ક) બંને (ડ) એક પણ નહીં
- (૬) બાળકના ભાવિ જીવન માટે મહત્ત્વની અવસ્થા
(અ) બાલ્યાવસ્થા (બ) મધ્યાવસ્થા
(ક) શિશુ અવસ્થા (ડ) એક પણ નહીં
- (૭) બુદ્ધિને અસર કરતાં પરિબળો.
(અ) ચાર (બ) ત્રણ
(ક) પાંચ (ડ) એક પણ નહીં
- (૮) સમાજની મૂળભૂત સંસ્થા.
(અ) કુટુંબ (બ) લગ્ન
(ક) વ્યક્તિ (ડ) એક પણ નહીં
- (૯) સંયુક્ત કુટુંબનાં લક્ષણ
(અ) સંયુક્ત મિલકત (બ) સંયુક્ત નિવાસ
(ક) બંને (ડ) એક પણ નહીં.
- (૧૦) કુટુંબનું લક્ષણ.
(અ) સહ રહેઠાણ (બ) મર્યાદિત કદ
(ક) જાતિય સંબંધ (ડ) તમામ

ENGLISH VERSION

1 Explain about principle of human development. 15

OR

1 Explain about child rearing methods. 15

2 Explain about care of infant. 15

OR

2 Explain about heredity and environment. 15

3 Write any two short notes : 20

- (1) Complaints during pregnancy
- (2) Types of delivery
- (3) Care of pregnant women
- (4) Immunization

4 Write briefly : (any **five**) 10

- (1) What is immunization ?
- (2) What is learning ?
- (3) Meaning of human development.
- (4) What is maturation ?
- (5) Factors influencing learning process.
- (6) Factors affecting heredity.
- (7) What is heredity ?

5 Choose correct answer : 10

- (1) Types of emotions
  - (a) Three
  - (b) Two
  - (c) Five
  - (d) One
- (2) Average length of one month child
  - (a) 33-34
  - (b) 34-35
  - (c) 22-33
  - (d) 33-37
- (3) Types of delivery
  - (a) Eight
  - (b) Two
  - (c) Five
  - (d) None

- (4) Stages of delivery
(a) One (b) Two
(c) Three (d) Four
- (5) Type of development process.
(a) Upgrowing process
(b) Slow process
(c) Both
(d) None
- (6) Important stage of child's future is :
(a) Childhood (b) Middle age
(c) Infancy (d) None
- (7) Factors affecting intelligence
(a) Four (b) Three
(c) Five (d) None
- (8) Basic institute of society
(a) Family (b) Marriage
(c) Individual (d) None
- (9) Characteristics of joint family
(a) Joint property (b) Joint residence
(c) Both (d) None
- (10) Characteristics of family
(a) Co-residence
(b) Limited family size
(c) Sexual relationship
(d) All of them.
-